

Dasi se namreč gospodarske in socialne zadeve ravna vsaka v svojih mejah, po svojih načelih, je vendar zmotno misliti si gospodarski red in nrvni red med seboj tako ločena in tuja, da bi oni ne bil v ničemer od tega odvisen... Že samo nrvni zakon nam veleva, da iščemo v vsem svojem ravnanju vrhovni smoter, v vsakem področju pa tiste posebne smote, ki jih je narava ali bolje, početnik narave, Bog, postavil za vsako teh področij naše dejavnosti, in da le-té posebne smote ubiramo v skladu in podrejamu onemu vrhovnemu smotru. Ako se bomo zvesto ravnali po tem zakonu, se bodo vsi posebni smotri in socialni smotri, ki jih v gospodarstvu skušamo doseči, skladno uvrstiti v vesoljni red smotrov in se bomo kakor po stopnicah dvigali in dvignili k Bogu, ki je sebi in nam najvišji zadnjemu smotru vseh stvari, je, neizmerno dobro.

Pij XI., Quadragesimo Anno

Socialna pravičnost mora preiniti vse ustanove narodnega in socialnega življenja... To se pravi, da mora ustvariti pravni in socialni red, ki se mora po njem ravnati vse gospodarstvo. Socialna ljubezen pa mora biti kakor duša tega reda.

Pij XI., Quadragesimo Anno

Obe sta odsev istega božjega duha, vodilo in pečat človeškega duha... Pravičnost pripravljala pot ljubezni, toda ljubezen pravičnost dopolnjuje in jo nadkriljuje. Skupaj dvigata človeško življenje in ozračje občestvenosti, tako da je kljub nepopolnostim, težavam in bridkostim našega pozemskega življenja vendarle mogoče bratsko sožitje. — Kjer pa prične prevladovati duh materialističnega naziranja, kjer dobiva slovo oblasti in zvon po brezobzirnem uveljavljanju vajeti v surove roke, se prične vsak dan bolj kazati razpoke v družbi: izgine ljubezen in pravičnost, kar napoveduje žalosten propad družbe, ki je odpadla od Boga.

Pij XII., za Božič 1942.

Sedmi kulturni večer, sobota 4. avgusta
ob sedmih zvečer, salon Bullrich:

Univ. prof. dr. Ivan Ahčin
FILOZOFIJA AVTOMACIJE

Po predavanju razgovor.

Osmi kulturni večer, sobota 18. avgusta
ob sedmih zvečer

UMETNIŠKA RAZSTAVA
SLIKARJA MILANA VOLOVSKA

GLAS SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Leto III. - 11 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 24. 7. 1956

ČLOVEK IN STROJ

(Ob kulturnem večeru: Filozofija avtomacije)

Moderni čas označuje silni porast tehničnega znanja in tehničnih stvaritev. V nasprotju z izkustveno tradicionalno tehniko prejšnjih časov, sloni moderna tehnika na prirodnih vedah in zlasti na matematiki. S tem, da človek s tehnično delavnostjo stvarjem določa nek potek in jih organizira po svojih umskih zamislih, sledi torej pred vsem znanstvenemu spoznanju. Človekova stvaritvena sila je najbolj očitna v vedno novih tehničnih iznajdbah, v vedno bolj dovršenih strojih, v robotih, ki delujejo takorekoč samogibno. Njihova proizvodna sposobnost je naravnost fantastična.

V gradnji avtomatičnih strojev prednjači daleč pred vsemi Sev. Amerika. Ob tej novi industrijski revoluciji pa se močno ločijo duhovi. Kulturni filozofi, ki so že preje nastopali proti „tehniziranju“ človeka, so ob hitrem uvajanju robotov v gospodarsko delavnost naravnost zaskrbljeni. Glavni problem je razmerje med človekom in strojem.

Po mnenju mnogih bodo gospodarske, socialne in socialno psihološke posledice gospodarjenja z roboti negativne za človeško družbo. Že sedaj naj bi stroji nosili pglavitno krivdo za socialno in kulturno stisko našega časa. Gospodarski in zlasti socialni učinek uvajanja robotov pa bo mamutizem, gradnja ogromnih industrijskih kompleksov s silno koncentracijo finančnega kapitala, ki bo posrkal vase in ugonobil vse srednjo in malo industrijo. Robot bo pogoltnil ne le malo obrt in industrijo, ampak tudi človekovo svobodo, demokratičen ustroj družbe in demokratične ideale, za katere se je stoletja borilo človeštvo. Zlasti pa se bo zaostila kulturna kriza, ki se na širokem družabnem področju že sedaj javlja v tem, da družba ni znala najti prave socialne oblike med delom in kapitalom, ki bi vsaj do neke mere utegnila koristiti pri urejanju razmerja med nastopajočo avtomatično industrijo in širokimi ljudskimi plastmi. Najdemo pisatelje, ki govorijo kar o demonskem značaju robota, ki naj bi bil človeku suženj in pomagalo, pa se je dvignil nad njega in postal njegov kruti gospodar. N. Berdjajev piše naravnost o „razčlovečenju človeka“ zaradi nadoblasti tehnike nad socialnim in kulturnim življenjem...

Drugi pa ne gledajo z nič manjšim optimizmom na posledice novih tehničnih iznajdb. Optimisti pričakujejo, da se bo produkcija silno dvignila in pocenila. To bo izboljšalo splošno življenjsko raven. Stroj bo delal za človeka. Delovni čas bo mogoče skrajšati vsaj za polovico ali še več. Človek ne bo več suženj svojega dela, imel bo dovolj časa za izobrazbo, za umetnost, za potovanja, mogel se bo posvečati družinskiemu življenju, vzgoji otrok, zabavi, itd. Navdušeni so nad novimi tehničnimi pridobitvami, posebno nad tistimi, s katerimi današnja tehnika postavlja v človekovo službo tajne naravne sile. Suženjstvo je bilo bistveni znak za vse tiste dobe človeštva, ko še ni poznalo tehnike in njenih izumov. Toda moderno gospodarstvo s stroji bo osvobodilo človeka tudi monotonosti in duhomorne službe strojem, ker bo poslej stroj opravljal tudi vsa mehanična in kontrolna dela celo na tekočem traku, ki zahtevajo največ živcev in duševne napetosti.

Znane so simpatije za uvajanje robotov v proizvodni proces zlasti pri tistih družabnih sistemih, ki bi želeli socializirati ne le gospodarstvo, marveč tudi človeka. Prepričani so, da bo sociološka funkcija robotov imela takšen vpliv na človeške ustanove in na človeka samega, da bo družabne probleme poslej mogoče reševati na tehnični način. Komunizem je oboževatelj tehničnega hiliazma, ko se bo družba sprevrgla v precizno delujočo mašinerijo, ki se sproži v pogon s pritiskom na gumb in bo iekleni robot pod vodstvom elektronskih možganov vzor in učitelj človeškega robota... Na kolektivistični tehnični podlagi bi naj tako bilo mogoče spraviti človeško maso tudi v zaželjene politične oblike.

Sedaj, ko vemo za možnosti socialnih učinkov industrializma, ki je stopil v fazo avtomatov, je naloga sociologije in svobodno mislečih ljudi, da rešijo vprašanje, ki se glasi: s kakšnim gospodarskim in socialnim redom je združljiv najnovejši razvoj tehnike? Z drugimi besedami: ali nas iznajdba robotov vodi nujno v gospodarstvo stroja nad

(Nadaljevanje na naslednji strani.)

(Nadaljevanje s prve strani.)

človekom, ali pa je mogoče, da bo robot služil človeku kot sredstvo do večjega blagostanja in svobodnega življenja.

Robot kot sredstvo za dosego določenih ciljev je npravo indiferenten, politično pa nevtralen. Sam po sebi more biti orodje dobrega kakor zlega. Odvisno je od človeka, kaj iz njega napravi, oziroma v kakšen namen ga uporablja. To pomenja, da je tehnični problem treba podrediti socialno etičnim vidikom. Avtomat, ki ga zgradi tehnika, ne more dajati sam sebi smisla in namena, ampak je človekova dolžnost, da z njim tako ravna, da bo v službi socialnega etosa in skupne blaginje človeštva.

Vzgoja mora poskrbeti, da bo moderni človek ne le v gospodarskem pravcu, ampak tudi etično, socialno in politično vzgojen za novo industrijsko revolucijo, ki bo verjetno globlje posegla v bodoči razvoj človeške družbe, kakor bi iz njenih prvih pojavov utegnili sklepati.

I. A.

naši večeri

A. T. LINHART OB DVESTOLETNICI ROJSTVA

Slovenska kulturna akcija je kulturni večer dne 21. julija posvetila dvestoletnici rojstva Antona Tomaža Linharta, začetnika slovenske posvetne dramatike. Večer je bil tokrat v dvorani župnišča v Ramos Mejia in se je ob napovedani uri zbralo razveselivo lepo število našega občinstva. Večer je pripravil Gledališki odsek Slov. kult. akcije pod vodstvom Nikolaja Jeločnika.

Večer je imel dva dela: v prvem delu je podal oris A. T. Linharta prof. Lojze Geržinič, v drugem delu pa je bila izvajana v slogu bralnega gledališča tragedija „Miss Jenny Love“ in so pri tem sodelovali člani Gledališkega odseka z gosti in sicer: ga. Marica Majer Debečeva, gđc. Metka Havelka; gg. Maks Borštnik, Božo Fink, France Hribovšek, Nikolaj Jeločnik, Maks Nose, Jože Rus in Stanko Jerebič. Režiral je Nikolaj Jeločnik.

V svojem predavanju je prof. Geržinič podal najprej literarno historični okvir dobe, v kateri je začel nastopati A. T. Linhart. Pojasnil je tedanje razmere na Kranjskem in stanje gledališke umetnosti na slovenski zemlji. Vse je bilo še v prvotnem razvoju in snovanju, večino prvih spisov je moral Linhart napisati v nemščini. Toda s svojim tedaj najvažnejšim spisom o zgodovini Slovencev je položil temelje za nadaljne narodno prebujevalno delo zlasti med inteligenco.

Vendar je glavni delež Linhartovega dela obsežen v njegovem literarnem delu. Linhartovo znanstveno delo v veliki meri presega njegov literarni umetniški opus in zlasti njegova dramska dela. Tako je Linhart z „Županovo Micko“ in s komedijo „Veseli dan ali Matiček se ženi“ porajajoče se slovensko slovo postavljal na visoko mesto. Sam Kopitar mu je to zaslugo priznal.

Tragedija „Miss Jenny Love“ je Linhartovo delo iz mladih let in je bila napisana pod vplivom del velikih mojstrov, ki jih je avtor spoznal med svojimi študijami na Dunaju. Napisana je bila v nemščini, odkrili pa so to delo šele po drugi svetovni vojni v dunajski knjižnici, kjer je bil ohranjen samo en izvod. V Ljubljani je nato delo izšlo v prevodu in ta tekst je služil za izvedbo krstne predstave, ki jo je za ta večer pripravil Gledališki odsek. Prevod je tak, da izrazito podčrtava dramske učinke in zato je bila vsebina še vse bolj nazorna in učinkovita, dasi se pri tem zelo pozna, kolikšen je bil pri zasnovi in izvedbi tragedije vpliv zlasti Shakespeara. Vkljub temu pa je ravno tekst pritegnil poslušalce, saj je bilo dovolj zanimivo, da je v tisti dobi mogel slovenski umetnik razpor strasti in vzpon idej podati s tolikšno silovitostjo in izrednim estetskim čutom.

Pri izvedbi pa je delo pridobilo mnogo s tem, da je bilo izvajano kot bralna predstava. Kot dramsko delo izvajano na odru bi le težko zakrilo pomanjkljivosti. Kot tako za slovensko dramatiko nikakor ne more pomeniti toliko ali pa vsaj držati pri- mere s phezjima Linhartovima deloma, vendar je ta izvedba

obrazi in obzorja

La Storia di un Profeta — ob Papinjevi smrti...

Umril je petinsemdeset let star, potem ko je preupil zemljo s svojim glasom. Bil je tipičen človek, homo Romanus kakor Avgustin — njegov vzor. Nasilen: po burnih mladostnih letih, sredi iskanja, literarnih polemik in duševnega trpljenja, je nasiloma in hrupno odprl pot do resnice in izpolnil s tem evangelijske besede: božje kraljestvo trpi silo in nasilni si ga osvajajo. Literat in prerok: oboje nerazdružljivo. Ne bi mogel biti prerok, če ne bi bil tudi literat. „A, a! Gospod Bog, saj ne znam govoriti, sem kakor otrok.“ In kot literat bi bil le eden izmed tolikih, ako ne bi bil prerok. Brez obzira: pred njim ni bil varen nihče, ne v sedanosti, ne v preteklosti, niti v bodočnosti; ne literat, ne zgodovinar, ne teolog; ne vladar, ne podložnik, ne redovnik, ne papež. Šel je preko nas kot vihar. Celo potem, ko sta ga starost in izčrpanost zasenčili, njegov glas ni nehal in spoštljivo smo vzeli na znanje njegove predsmrtne nedoslednosti v Libro Nero in Il Diavolo. Tudi v teh je bil velik.

Težko je reči, katero njegovih del je najpomembnejše: vprašanje je subjektivno. Okrog petdeset knjig je izdal v teku svojega življenja, in vsaka je izpolnila avtorjevo zamisel. Vendarle moremo reči, da je v svojih delih tem večji, čim bolj se bliža poklicu preroka. Preroštvo zavzema vse njegovo življenjsko delo. V mladostnih letih je bil prerok liberalizma, nato prerok krščanstva. To poslanstvo je prišlo do viška v delu „Pisma papeža Celestina VI. ljudem“: v njem se razodene Papinijeva narava v vsej svoji pristnosti in dozorelosti. Rekel bi, da so vsi prejšnji spisi le priprava za to grandiozno analizo človeških in krščanskih grehov, knjiga sama pa zaključek življenjskega dela; z njo se začenja Papinijeva smrt.

Sodba svetovne javnosti o Papiniju kot pisatelju je nadvse ugodna, manj ugodna pa kot preroku. Razumljivo: nihče ni prerok v svoji domovini. In zanj je bila domovina svet. Vsak prerok ima zaključeno poslanstvo. Jonas je moral prehoditi v treh dneh Ninive in naznanjati razrušenje mesta; s tem se je njegovo poslanstvo končalo. Elija je bil do svojega konca „voz in voznik“ Izraela. Elizej je razširil meje svojega poslanstva na več narodov. Papini je svetoven: eden redkih pisateljev Italije, ki ni bil samo Italijan, temveč homo Romanus, homo urbis, zato tudi orbis. To je tisto, kar nas privlači pri Papiniju: njegov univerzalizem, njegova sproščenost nacionalističnih predsodkov in zablod, njegovo istovetenje s trpečim človeštvom. Njegova dela so domača Italijanu in Nemcu, Slovanu in Japoncu. Vsem nam

je bil namenjen, tje njegovo poslanstvo to zahtevalo.

Nekateri mislija je s svojim zadnjim delom Il Diavolo padel; ni padel, ker ga ni bilo več Pismi Celestina VI. se je že bil poslovil svojega poslanstva. To, kar je izpozneje, so bile sanje, človek v prertni nezvesti, re-fleksni gibi že nadzoriranih spajanj možganskih vtisov, katere Papini že ni bil več odgovor, čeprav ne moremo reči isto o njegovih delih. Zato tudi ni bilo pričakovane odbe: kako obsoditi že bolne sile tiste ki je svoje zrele moči posvetil Bogu.

Bo Papini pustil za sabo? Goto-vo. Njegove literarne domisleke bomo si-cer pozabili, a ne, ki nam jo je z njimi odkrival.

Fr. Gl.

IZ PISMA CELESTINA VI. ZNANSTVENIKOM

Vam gre priznati, ne vedno prazno, da ohranjate življenje in zadržujete smrt, a v svojih laboratorijih še vedno niste uspeli ustvariti živega bitja, še vedno niste premagali smrti.

Več! Po vaši smrti se šopiri še bolj. Vaše izume in odloga porabljajo — sokrivi ste vi za našenje in umor. Tisti prah, ki ga bil njega dni neki menih stvoril, da vzpetine krčil in goré izkopaval, z mogočmi izrabljajo za pobijanje sovražnika in podložnika. Vozila, ki naj bi

in stvari po cestah tega sveta, spremeni- najo v smrtonosne vozé, ki bruhajo o- genj. Letečih strojev so se poslužili, da iz njih sipljejo ogenj na nezaščiten me- sta in na brezbrambne ljudi. Električna, ki naj bi vsem dajala luč in toploto, je zdaj vir smrtnih žarkov, ki ubijajo na daljavo. Fiziki so hoteli do dna naravi atomovi in so ga razdrobili; a namesto, da bi ga porabili za delavni pomoček si- rotnemu ljudstvu, polnijo zdaj z njim zločinske mehanizme, ki v nekaj sekun- dah cvetoča mesta spreminjajo v poš- sten kup ruševin, gnijočega mesa in u- mirajočih.

Vaša dognanja plačila ne terjajo. A za svoj trud ste si izgovorili trdo ceno za- sužnjevanja, podrtije in krvi. S svojo me- dicino rešujete tisoče življenj, a s svojo fiziko prinašate smrt milijonom nebog- ljenih. Ustvarjate stroje, ki bi morali lajšati človekov trud, pa ti stroji še bolj napenjajo in šopirijo človekov pohlep; skoraj, skoraj se sprevržejo v neusmi- ljenega nasilnika nad človekom; kvarir- jo, v blaznost tirajo in pogublajo lju- di. Dobrotniki človeštva ste, pa hkrati njegovi rablji. Z eno roko prinašate kap- ljico balzama, z drugo pa netite požar. Obljubljate več kot dajete in to, kar da- jete, je prej pogubno kot rešilno. Sto- pili ste v svet kot svečeniki novega bo- ga, ki naj vsako drugo božanstvo potis- ne v muzejski kot lik davno sramoto, a obličje vašega boga bolj sliči Molohu kot pa blagim potezam rešeniškega Apo- la. Dvoje samó vam ostane: ali izginete, ali pa se popnete na visoko.

Nekaj samó vas prosim, nekaj, kar samó vas prositi morem: spremenite se iz posnemovalcev satanovih v glasnike božje. Sveti Lukež je bil zdravnik, pa je postal apostol; Pascal je bil fizik, pa je postal učenik; Newton matematik, pa se je spremenil v razlagalca Apokalipse; Swendeborg naravoslovec, pa je postal prerok božjega v naravi. Pojdite še vi za temi zgledi. Odkrivajte še vi skrivnosti, ki so položene, a ne pokopane v čutnem svetu; pokažite, kako trenutna tenčica kozmosa samo zakriva ljubeznivo oblič- je troedinega in večnega Ustvarjalca.

Ne dajte, da bi se moja prošnja izgu- bila v praznem, ne zasmehujte teh mo- jih rotečih besed. Moje ranjeno srce to- laži zdaj to upanje, ki bi se moralo za- radi vaših zmožnosti spremeniti v res- ničnost.

Dejal sem vam že, da vas navkljub vašim grehom ljubim. A še bolj vas bom ljubil, kadar vas bom mogel nazvati ne le sinove po volji Očetovi, marveč tudi brate v odrešilnem delu Kristusovem.

Celestin VI., papež, hlapec hlapcev božjih.

v režiji Niolaja Jeločnika odkrila občinstvu delo, ki po marsi- katerih svojih lastnostih preseneča: Linhart je v tem delu že znanlec tiste viharne in dinamične dobe, ki je potem na stežaj odprla vrata evropski romantiki. Pri nas je napovedal to dobo skoraj za 70 let naprej.

Delo je bilo podano v celoti, brez premora in je občinstvo izvajalce ob koncu nagradilo z obilnim aplavzom.

od mevi

Slovensko planinsko društvo v Buenos Airesu je založbi Slov. kult. akcije poslalo ob izidu planinskega potopisa Dinka Bertoneja in Vojka Arka „Dhaulagiri“ naslednje pismo:

„Odbor Slovenskega planinskega društva je na svoji redni seji dne 18. junija 1956 z navdušenjem in hvaležnostjo pozdravil izid knjige „Dhaulagiri“ v Vaši založbi in izdaji.“

„Prizadevanje Slovenskega planinskega društva za ohrani- tev tradicionalne planinske dejavnosti in gorniške miselnosti je s tem priznanjem po naši najpomembnejši zamejski kulturni ustanovi dobilo še poseben poudarek. Obenem pa je ta knjiga tudi prepričljiv izraz meddruštvenega sodelovanja in vzajem- nega spoštovanja in naporov.“

„Naj bi bil to zgled in vzpodbuda za nadaljne složno sožitje naših zvez, pa tudi vseh ostalih slovenskih društev. Tako bi bila ne samo olajšana prosperiteta posameznih organizacij, temveč zagotovljen tudi končni cilj in namen društvenega gibanja: po- vezati po svetu razkropljene rojake v kompaktno, složno celoto ter jim dati možnost kontinuitete samolastnega narodnega živ- ljenja, ne da bi bilo s tem preudicirano nujno življenje v novi svet.“

„Odbor Slovenskega planinskega društva Vam ob izidu do- slej edinstvene slovenske planinske knjige iskreno čestita k lepi in visoko kvalitetni izdaji ter se Vam zanjo najlepše zahvaljuje.“

„S planinskimi pozdravi:

Robert Petriček, predsednik; Dorian Heller, tajnik.“

V pismu, naslovljenem na Slovensko kulturno akcijo, pravi dr. Bogomil Vošnjak, bivši minister in član Narodnega odbora za Slovenijo, med drugim naslednje:

„...V dneh, ko slovenski duši taj režim uničuje podlago, na kateri je bila doslej osnovana slovenska kultura in ko je napovedan boj do iztrebljenja vsem dosedanjim našim vredno- tam, smatram Vaše kulturno delo silno važnim. Razumljivo je, da v svojem bistvu taj režim skuša vse svoje sile usmeriti v to, da strmolavi vso tradicijo. Ali to je delo, ki ne bo nikdar uspelo...“

...Prosim, izročite vsem sodelavcem izraze mojega občudo- vanja in resničnega spoštovanja...“

Prijatelj iz Pariza, ki želi ostati neimenovan, nam je med drugim pisal tudi tole: „Ljudje, ki pridejo od doma, so prese- nečeni nad Vašim kulturnim delom v tujini. Nimajo pojma o njem, ne o kvantiteti, ne o kvaliteti. Ko to delo tu spoznajo, se o njem zelo pohvalno izražajo in to zlasti o razgledanosti „Meddobja“; tisti pa, ki so bolj ali manj iz različnih vzrokov za sedanji režim, nad nepristranostjo...“

V lanskoletni decembrski številki revije „Svobodna Jugosla- vija“, ki izhaja v Monakovem, ki smo jo šele zdaj prejeli, je napisal D(imitrije) J(eruc) pod naslovom „Književno stvaranje Slovenaca u Argentini“ oceno treh knjig: Zbornika Svobodne Slovenije za 1955, Debeljakove pesniške zbirke „Mariji“ in Ko- ciprove zbirke novel „Mértik“. O tej zadnji knjigi pravi med drugim tudi: „Dr. St. Kociper je bez pretiravanja jedan od najboljih slovenačkih pisaca posle 1918 godine... Jedna od osnovnih karakteristika i vrednosti Kociprovog pisanja je u tome, što je on uspeo da nam umetnički prikaže dobre ljudi, ljudi pune vere, etike, koji sa ljubavlju, a ne sa mržnjom reša- vaju socialne probleme slovenačkog sela... Ova knjiga je pravi božji blagoslov Slovincima u emigraciji... „Mértik“ zaslužuje, da ga sam avtor prevede na srbohrvatski jezik, i time doprinese uzajamnom upoznavanju.“

doma in po svetu

Gledališki festival v Berlinu je pokazal, kako visoko se je spet dvignila gledališka kultura v Nemčiji. Gostovali so Angleži s Shakespeareom, Amerikanci, milanska Scala in še drugi. Schillerjevo gledališče so pozidali in prenovili ter je bila v njem za otvoritev premiera dramatizacije Tolstojevskega romana *Vojna in mir*. Takoj nato so v istem gledališču igrali Lesingovega *Modrega Natana*. Poleg klasičnih del pa so izvajali tudi novitete, ki pa se večinoma ukvarjajo z atomsko problematiko.

knjižnica

Knjižnica Slovenske kulturne akcije je prejela v zadnjih časih naslednje knjige, ki so jih posodili ali darovali naši člani in prijatelji:

Tržaški slovenski slikarji. Mod. gal. Lj. 1943. Tekst: Fr. Stele. Življenjepisni podatki (Cesar, Černigoj, Grom, Hlavaty, Lukežič, Saksida, Sirk, Špical). 24. repr.

Klasicizem in romantika na Slovenskem. Nar. gal. Lj. 1954. Katalog. Tekst: Izidor Cankar. Življenjepis (L. Janša, Kavčič, Tominc, Langus, Stroj, Goldenstein, Pernhart, Karinger): Jelisava Copič. Seznam 161 del. 36 reprodukcij.

Veno Pilon. Grafika in risba. Mod. gal. Lj. 1954. Katalog. Tekst: K. Dobida. Pilon o umetnosti. Seznam 150 del. 24 reprodukcij.

Sodobna nemška grafika in risba. Mod. gal. Lj. 1955. Katalog. Tekst: W. Grohmann. Seznam 163 del. 10 reprodukcij.

Začetki slovenskega impresionizma. Nar. gal. Lj. 1955. Katalog. Uvod: E. Cevc. Razni prispevki. Seznam 97 del. Portreti in 13 reprodukcij.

Slovenska umetnost po osvoboditvi. Mod. gal. 1955. Katalog. Uvod: K. Dobida. Seznam 287 del.

Moderna avstrijska risba in grafika. Mod. gal. Lj. 1955. Katalog. Tekst: O. Benesch in K. Dobida. Seznam 126 del. 24 reprodukcij.

I. mednarodna grafična razstava. Mod. gal. Lj. 1955. Katalog. Uvod: J. Vidmar. Z. Kržišnik. Seznam 690 del z mnogimi reprodukcijami.

Ravenski mozaici. Beograd 1955/56. Katalog kopij. Tekst: M. Ristić, G. Bovini. Seznam 73 del. 9 reprodukcij.

Priročni leksikon. Lj. 1955. Str. 889.

Vse člane in prijatelje Slovenske kulturne akcije, v Argentini in po svetu, vabimo in prosimo, da naši knjižnici posojajo ali darujejo knjige, ki bi jih sami lahko pogrešili. Čez vse potrebna so nam sodobna dela z umetnostnega in znanstvenega področja.

Slovenska matica je v Ljubljani izdala Shakespearjevo tragedijo „Rihard III.“ in sicer v prevodu Mateja Bora. Kritika navaja, da je bil prevod prav tega dela silno težaven, vendar je Boru uspelo rešiti vse zaklade poezije v največji meri. Izid tega dela pa zagovarja kritik B. R. med drugim tudi s tem stavkom (Rihard III. je tragedija „hudodelca na vladarskem prestolu“): „Naši kraji so ves čas vojne gledali silno dosti strahotnih, brezdušnih morij, ki so jih opravljal ljudje, nič manj tiranski, nič manj nečloveški kakor Rihard III. in njegovi pomočniki...“

Petinsedemdesetletnico smrti Dostojevskega, pisatelja, ki je bil v Sovjetski zvezi dolgo dobo obsojen na molk in so bila njegova dela le težko na razpolago v sovjetskih knjigarnah, so se spomnili tudi v Ljubljani in sicer je dr. Bratko Kreft napisal daljši esej v reviji „Naša sodobnost“. V njem na več mestih obsoja sovjetsko kulturno politiko, ki je v preteklosti skušala zatreti pomen in veljavo tega velikega ruskega tvorca evropskega romana, sam se pa skuša uveljaviti s trditvami, da je bil Dostojevski protiverski pisec in odločen nasprotnik vsega nadnaravnega. Zato da je bil predhodnik tistih, ki danes v komunističnih državah uvajajo nov red...

VABILO NA NAROČBO

VSE BRALCE „GLASA“ VABIMO, da naroče
KNJIŽNA IZDANJA SLOV. KULTURNE AKCIJE
za leto 1956/57 (tretji letnik):

France Balantič: V OGNJU GROZE PLAPOLAM (pesmi) — Zorko Simčič: ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE (novela) — France Papež: OSNOVNO GOVORJENJE IN PETJE (pesmi) — Ruda Jurčec: LJUBLJANSKI TRIPTIH (roman) — * * *: IZVIRNI SLOVENSKI ROMAN — MEDDOBJE (revija) — VREDNOTE (zbornik) — GLAS (štirinajstnev.)

NAROČNINA:

Argentina: Broširano 260 pesov, v platno vez. 300 pesov.
Južna Amerika: Broš. 300 pesov, v platno vez. 340 pesov.
Italija: Broširano 5.800 Lir, v platno vezano 6.500 Lir.
Avstrija: Broširano 260 šilingov, v platno vez. 300 šil.
Francija: Broširano 4.200 frankov, v platno vez. 5.000 fr.
USA in Kanada: Broširano 16 dol., v platno vez. 18 dol.
Anglija, Avstralija: Broš. 6 funtov, v plat. vez. 7 funtov.

Najzanimivejša slovenska knjiga v zamejstvu

Bertoncelj - Arko

DHAULAGIRI

Vsi so soglasni v hvali te knjige. Naj ne bo slovenske knjižne police brez nje! V Argentini jo dobite v pisarni Slovenske kulturne akcije v Ramos Mejía, v Dušno-pastirski pisarni in pri poverjenikih.

Izven Argentine bo knjiga na razpolago v avgustu, prav tako pri poverjenikih.

SLOVENSKIM DUHOVNIKOM!

Po dobroti naklonjenosti slovenskega duhovnika iz ZDA morete poravnati naročnino za izdanja Slovenske kulturne akcije z opravljanjem intencij. Pišite v zadevi blagajniku Slov. kult. akcije, Ladislav Lenček CM., Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.